OEAW-IMAFO-SBW manuscripta.at/?ID=12784 page 1/3

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4211

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

expositorum colligitur hec complicatio summo magistro christo ihesu sermonem dirigente et ad finem desideratissimum perducente cui est honor &c. Quis vero *complicator* fuerit, ad *Cod.* seq. dicetur; quanquam enim supra *notam* praedictam minio adscriptum sit: *Ista expositio dicitur Radberti Abbatis*, et infra eam: *exposicio vitalis monachi*, non tamen aut ad *Rupertum Tuitiensem*, aut ad *Vitalem de Furno* O. M. pertinet, quoniam utriusque Commentarium Apocalypticum cum nostro contulimus. Incipit autem ejus Prologus: *Vidit Jacob in sompnis scalam stantem super terram* &c. et ipsa expositio: *Liber iste diuiditur principaliter in duas partes. Prima continet primum capitulum, tamen et subdiuiditur in tres partes* &c. Aevum certe Scholasticum ista produnt. Concluditur Opus: *si alicui minus bene dixi mihi iohannes benignus indulgeat delinquenti et veniam postulanti delictorum non malicie sed ignorancie et ascribat et corrigat quitquit corrigendum uiderit. Benedictus sit ihesus christus Amen.*

II. *fol.* 193. *Henrici de Hassia* Epistola: *Reuerendo domino ac genere preclaro Domino Jo. de eberstain Camerario Mogentio suus ubique clericus humillimus heinricus langenstain dictus de hassia* &c. Vide quae de ea ad *Cod.* CCXLI. diximus.

III. *fol.* 196. *Henrici de Oyta Tractatus de Contractibus*. Incipit: *Diligite iustitiam, qui iudicatis terram* &c. Finit: *sed si ignorante domino datum sit, et ratum habuit pignus ualebit.* Ut *Codd.* CCXLI. et aliis quos vide, si lubet, in *Indice*.

IV. *fol.* 220. *Sermones* XI. quorum 1. *de Ascensione Domini*. 2. *de Trinitate*. 3. et sequentes septem *de Spiritu sancto*, ultimus rursus *de Trinitate*. Omnes videntur ad Academicos *Viennenses* dicti; etenim *Patres et Dominos reuerendos* frequenter adpellat Orator, cumque Sermo *secundus* hac subscriptione gaudeat: *Explicit sermo de trinitate factus et predicatus per venerabilem Magistrum Henricum de Hassia doctorem sacre Theologie*, non procul a vero abfuturum putem, qui et reliquos omnes eidem Autori tribuerit.

V. *fol.* 246. p. 2. absque titulo *Bonaventurae Soliloquium de quatuor mentalibus exercitiis*, quod incipit: *Flecto genua mea ad patrem domini mei* &c. et *Cod.* DCXXXVII. indicatum est. Verum hic jam in ipso C. I. deficit. Integrum habes etiam *Cod.* XC.

CXXIII. VIII D. 12

Codex chartaceus lat. Sec. 273
XV. Folior. 233. f. per duas columnas commode scriptus hunc praefert miniatum Titulum: *Dicta Militon. Super Apokalipsim.* Prolixus iis praefixus est Prologus, cujus initium: *Spiritu magno uidit ultima* &c. *Cum in sacra doctrina reuelata beato Johanni in Apok. sint consideranda quinque* &c. In hoc Prologo judicium exerit Autor de iis, qui in *Apocalypsin*

2019-07-20

OEAW-IMAFO-SBW manuscripta.at/?ID=12784 page 2/3

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4211

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

lypſin ante ipſum commentati ſunt, quod exſcribo: *Primus eſt* Auguſtinus, *qui tamen non exponit continue ſed interpollatim verba aliqua pertractando. Secundus eſt* Jeronimus *qui exponit continue et ſuccinctim. Tertius eſt* Beda *qui invocans* (imitans?) *Jeronimum aliquantulum prolixius explanauit. Quartus eſt* Haymo *qui exponit ſupernaturaliter et diffuſe. Quintus eſt* elimandus (Elinandus) *qui exponit ad literam quantum poteſt. Sextus eſt* albertus *qui exponit miſteriatim et confuſe. Septimus eſt* gilbertus *qui Auguſtinum quaſi in omnibus imitatur. Octauus eſt* Joachim *qui exponit preterita* (nihil de futuris) *eleganter. Nonus eſt* belengarius (Berengarius Turon.) *qui exponit trope loyce et ſummatim.* Ex quibus liquet, Noſtrum vix ante medium Sec. XIII. ſcripſiſſe. Quis vero ille? Nominis adſonantias ſectatus per Biographos *Guilelmum* tandem *Multon*, *Melton*, *Meliton*, de *Melitona*, *Miltona*, *Milletona*, *Militona*, uno verbo *Militonenſem*, ut *ſupra* per compendium in titulo, adſectatus ſum, *Anglum Eboracenſem*, non Cancellarium *Pariſinum*, ut quidam, nec *Dominicani* Inſtituti, ut alii, ſed *Franciſcani* ſodalem, ut bene rem diſpeſcit *Quetifus* T. I. p. 488. quem utique *Tannerus* inſpicere poterat. Neuter tamen Commentarii noſtri meminit, quem *Waddingus* mſ. in Bibliotheca Conventus *Aſſiſii* extare teſtatur *Scriptt. O. M.* p. 154. et ex eo, ut putem, *Fabricius Bibl. med. et inf. Lat.* L. VII. p. 155. Geminum vero Exemplar poſſidet Bibliotheca *Auguſta*; nam et *Cod.* praeced. Commentarius noſter occurrit 'αδεσποτης, quanquam non parum hinc inde a praeſenti mutatus. *Fol.* 88. ad v. *ult.* C. XIII. eadem legitur *numeri 666.* Supputatio, ut in *Cod.* ſeq. niſi quod hic in Graeco ſubſtitutum ſit 'αρνουμε, quod *Negatio* ('αρνησις) exponitur, *quia ipſe* (Antichriſtus) *negabit Chriſtum et fidem ejus*, et reipſa etiam numerum 666. reddit. In ora tamen ſumma *folii* etiam alterum fictum illud 'αντεμος adſcriptum eſt, ut adeo Commentator ille *Pragenſis* in vitula Noſtri araſſe videatur; Quanquam uterque ex antiquioribus fontibus haurire potuit; αντεμος enim jam apud *Ticonium* et *Primaſium* in *Comment. Apocal.* αρνουμαι apud *Hippolytum* in *orat. de Conſum. Mundi* occurrit. Vide, ſi lubet, *Blaſii Viegas Commentar. Exeget. in Apoc. Lugd.* 1602. p. 750. 4. Finis noſtri, ut *Cod.* praeced. et ſubſcriptum: *Explicit Militon ſuper Apocalipſin.*

II. *fol.* 133. ſequitur alter *in Apocalypſin Commentarius* hoc principio: *Apocalipſis ihesu criſti quam dedit illi deus etcetera. Nota ad intellectum libri et de diſtinctione etatum quidam ſic diſtinguunt ſex etates* &c. Prologum hunc excipit alter; *Omnes qui pie uolunt in chriſto viuere. Ita incipit prologus ſuper apocalipſim et diuiditur in quinque partes. Prima pars tangit materiam libri* &c. Ipſa

2019-07-20

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4211

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

ſa Expoſitio: *Apokalipſis ihesu chriſti quam dedit illi deus &c. Liber iſte prima ſui diuiſione diuiditur in tres* &c. Prologus ſecundus commentarius eſt in *Gilberti* Prologum in Apoc. quem uti et *Haymonem* et *victorinum* praeter antiquiores multum ſequitur in exponendo Noſter. C. XIII. *v. ult.* comparent Αντεμος et *Diclux*, ut in *Milionenſi*, nihil tamen de *Hebraeo*. Finis eſt: *Amen. Hic Jo. optat 7. eccleſiis et per conſequens omnibus fidelibus pacem chriſti et gratiam, quam concedere et preſtare dignetur, qui ſine fine* &c. Subſcriptionem imperfectam deſtituit Librarius: *Lectura ſuper appok. per manus rinch* vel *ruith et* — —. Cum *Lecturam* dicat, exiguam in Autoris nomine jacturam facimus.

CXXIV. VIII D. 10.

271 Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 145. f. currente calamo per duas columnas deſcriptus exhibet: I. prolixum *Commentarium in Apocalypſin S. Johannis*, cujus initium: *Apokalypſis ieſu chriſti. Omnipotens Deus ſuam ſponſam videlicet ſanctam et immaculatam eccleſiam volens more pij patris de nouiſſimis periculis inſtruere* &c. *Fol.* 99. ad *v. ult.* C. XIII. per *Beſtiam* autor *Antichriſtum* intelligit, numerumque 666. tribus linguis ita ei adplicat. Apud Graecos *Antichriſtum* ait dici Αντεμος id eſt *contrarium Chriſto*, apud Latinos *Diclux*, *quia ipſe dicet ſe lucem mundi.* Hebraicum vocabulum corruptum habet, et *ſolem*, interpretatur, *quia* Antichriſtus *dicit ſe eſſe ſolem iuſtitie.* Quodſi fortaſſe chaldaicum אסתהר ſcribere voluerit, aſſertum ſuum certe evicit, ut ſubputanti patebit. Sed cui non in mentem illud *Ciceronis* veniat: *Ratio quidem hercle adparet, argentum* 'οιχεται. Ad calcem legitur: *Explicit puſtilla ſuper Apokalipſim finita in die ſancti henrici prage anno domini M° CCCCXI° per manus Andree.* Ne ad virum doctum *Andream de Broda* Theologum *Pragenſem* ſubito referrem, vox *puſtilla* abſterruit. Lectionibus tamen Academicis ſcriptum hunc Commentarium vix dubitem.

II. *fol.* 140. p. 2. *Incipit tractatus manſionum XLII. ſecundum beatum Jeronimum.* Initium: *In ſeptuageſimo ſeptimo pſ. ex perſona domini dictum credimus* &c. Deficit cum *Manſione* XVIII. et extat integer T. I. *Opp. Hier.* edit. *Vallarſ. col.* 463. titulo *Epiſtolae* LXXVIII. *ad Fabiolam.*

Codici adtexta eſt Membrana continens *Teſtamentum Mareſs* ſeu Marci *braſeatoris ciuis noue ciuitatis Pragenſis* volentis *ad beatam Mariam virginem in aquis granum cauſa devocionis viſitare*, eligentis *prudentes ac circumſpectos viros Johannem hoffman pro tunc conſulem et Chotkonem de Broda de communitate ciues noue ciuitatis Pragen. in commiſſarios tutores disbrigatores et defenſores* ejus et roborantis illud ſigillis *prudentum virorum Johannis dicti Oczaſs iudicis*

2019-07-20